

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobce: T. V. L.**, zastoupen Mgr. Markem Sedlákem, advokátem, se sídlem Příkop 8, Brno, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 9. 7. 2004, č. j. 24 Az 216/2004 - 27,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 4. 2. 2004, č. j. OAM - 6534/VL - 20 - 05 - 2003, nebyl žalobci (dále jen „stěžovatel“) udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a nebyla na něho vztažena překážka vycestování podle § 91 téhož zákona. Žalovaný své rozhodnutí odůvodnil tím, že stěžovatel za důvod svého odchodu z vlasti označil skutečnost, že přestože nebyl vzděláním veterinář, měl v zemědělském družstvu na starosti zdravotní stav zvířat a když došlo k úhynu asi čtyř tisíc prasat, vedení družstva požadovalo úhradu škody po něm. Protože neměl požadovanou finanční částku, rozhodl se odjet do jiné části Vietnamu, kde se živil příležitostnou prací a žádné potíže v souvislosti s výše uvedeným neměl. Tam se také setkal se skupinou převaděčů, s jejichž pomocí přicestoval v prosinci 2003 do České republiky a o azyl požádal, aby si nějakým způsobem upravil pobyt na jejím území. Žalovaný proto po zhodnocení

stěžovatelových výpovědí neshledal splnění podmínek výše uvedených ustanovení zákona o azylu. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel v zákonné lhůtě žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě, v níž namítal porušení jednotlivých ustanovení zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“), upravujících povinnosti žalovaného v průběhu správního řízení a § 12, § 14 a § 91 zákona o azylu. Dále v ní namítal nízkou úroveň provedeného pohovoru a uváděl, že roznášel tiskopisy, které se zabývaly situací ve Vietnamu a perzekucí venkovského obyvatelstva ze strany policie.

Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 9. 7. 2004, č. j. 24 Az 216/2004 - 27, byla žaloba stěžovatele zamítnuta. V odůvodnění krajský soud uvedl, že skutková zjištění, z nichž vycházelo rozhodnutí žalovaného, byla dostatečná a závěry vyjádřené v napadeném rozhodnutí jsou v souladu se zákonem. Poukázal dále na skutečnost, že situace, ve které se stěžovatel ve vlasti octl, nebyla zapříčiněna žádným z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, a proto nezakládá opodstatněnou obavu z pronásledování ani důvod zvláštního zřetele hodný ve smyslu § 14 téhož zákona. Soud se rovněž ztotožnil se závěry žalovaného o neexistenci překážek vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel kasační stížnost, kterou se domáhal jeho zrušení a zároveň požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V jejím odůvodnění uplatnil kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a vytkl krajskému soudu, že se dostatečně nevypořádal s otázkou, zda v daném případě byly splněny zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 12, § 14 zákona o azylu. Dále namítl, že soud nezohlednil jeho obavy z pronásledování plynoucí ze skutečnosti, že roznášel protistátní tiskoviny. V pohovoru před žalovaným se stěžovatel obával tyto skutečnosti uvést, jelikož neměl důvěru ke státním orgánům a policii. Tlumočnick, který byl pohovoru přítomen, nebyl dostatečně schopný a poučení účastníka řízení nebylo stěžovateli vůbec přetlumočeno.

Žalovaný ve svém vyjádření k obsahu kasační stížnosti popírá její oprávněnost, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu, tak i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy, a dodává, že se stěžovatel o svých údajných obavách z pronásledování pro roznášení letáků v řízení před žalovaným vůbec nezmínil. Žalovaný rovněž i nadále neshledává důvod pro přiznání humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Z výše uvedených důvodů navrhuje zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání jejího odkladného účinku pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Z obsahu podání lze dovodit, že stěžovatel namítá kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., kasační stížnost je tedy přípustná.

Nejvyšší správní soud po zjištění, že kasační stížnost je podána včas a že je přípustná, přezkoumal napadený rozsudek vázán rozsahem i důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatelovo tvrzení, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázky související s podmínkami udělení azylu podle § 12, § 14 zákona o azylu, lze podřadit pod důvod kasační stížnosti obsažený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., který spočívá v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky může přitom spočívat v aplikaci nesprávného ustanovení právního předpisu na daný skutkový stav nebo sice v aplikaci správného ustanovení právního předpisu, avšak nesprávně interpretovaného.

Nejvyšší správní soud předně přezkoumal závěry krajského soudu ohledně posouzení skutečnosti, zda byl stěžovatel ve své vlasti pronásledován či se takového pronásledování opodstatněně obával z důvodů jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (§ 12 zákona o azylu) a jeho pochybení neshledal. Pronásledováním je přitom ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu třeba rozumět ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady v zemi stěžovatelova původu nebo pokud tato země není schopna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. Potíže, jimž se stěžovatel vycestováním z vlasti vyhýbá, tj. neschopnost splatit škodu a obavy z možného soudního postihu, nejsou jevem státní mocí přímo vyvolaným, tajně podporovaným, státními orgány vědomě trpěným či státní mocí záměrně nedostatečně potlačovaným. Jak správně konstatoval již žalovaný, aby bylo možné shledat absenci ochrany ze strany státu, musel by stěžovatel vyčerpat všechny reálně dostupné prostředky ochrany, což se v daném případě nestalo, neboť stěžovatel sám svou odpovědnost za škodu akceptoval a na státní orgány se v této věci vůbec neobrátil. Rovněž s nimi nikdy neměl žádné problémy. Tento závěr ohledně nesplnění podmínek pronásledování učinil Nejvyšší správní soud s přísným respektováním základních principů, na nichž je azylové zákonodárství obecně postaveno. V případě stěžovatele tak nezbyvá než uzavřít, že z jeho vyjádření učiněných u žalovaného nevyplývaly skutečnosti, podle nichž by se v jeho případě jednalo o represii uskutečňovanou ze strany státu, ať již přímou, kdy stát sám by stěžovatele ze zákonem stanovených důvodů pronásledoval, tak i nepřímou, o kterou by se jednalo tehdy, pokud by stát stěžovatele před pronásledováním cíleně nechránil. Jak správně konstatoval krajský soud, ke skutečnostem, které stěžovatel neuvedl v řízení před žalovaným, ač mu v tom nic nebránilo, a naopak byl opakovaně dotazován, zda již uvedl všechny důvody odchodu ze své vlasti, nelze přihlížet a vyvozovat z nich jakékoli závěry ve vztahu k posouzení důvodů pro udělení azylu.

Podle ustanovení § 14 zákona o azylu lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu, pokud v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12. Není na něj právní nárok a posouzení důvodů žadatele je otázkou správního uvážení správního orgánu. V otázkách přezkumu správního rozhodnutí, které je ovládáno zásadami správního uvážení, zákon vytváří kritéria, podle nichž a v jejichž rámci se může uskutečnit volba, včetně výběru a zjišťování těch skutečností konkrétního případu, které nejsou správní normou předpokládány, ale uvážením správního orgánu jsou uznány za potřebné pro volbu jeho rozhodnutí. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že ze spisů nevyplývají žádné skutečnosti svědčící o překročení mezí správního uvážení žalovaným nebo o jeho zneužití, neboť žalovaný posoudil osobní situaci stěžovatele a důvod hodný zvláštního zřetele k udělení humanitárního azylu neshledal.

Institut humanitárního azylu, jak je upraven § 14 zákona o azylu, poskytuje správnímu orgánu možnost nad rámec obvyklých standardů uprchlického práva udělit azyl i osobám, které jinak nesplňují podmínky pro udělení azylu. Nemůže však být prostředkem, s jehož pomocí by žadatelé o azyl, kteří nesplňují podmínky § 12 a § 13 zákona o azylu, zcela abstraktně zpochybňovali závěry správního orgánu. Za okolnosti hodné zvláštního zřetele tak není možné považovat jakékoli obtíže, kterým je nucen uprchlík ve své vlasti čelit, ale pouze okolnosti zvláště tíživé, jejichž dopad na život dotyčné osoby je zcela zásadní. Míra volnosti správního uvážení správního orgánu je pak omezena pouze zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá obecně z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu. Aplikuje-li soud výše řečené na konkrétní situaci stěžovatele, dospívá k závěru, že v těch limitech, kde soudní přezkum neudělení humanitárního azylu proveden být měl, byl krajským soudem proveden řádně a v přiměřeném rozsahu. Tato námitka stěžovatele tedy není důvodná.

Stěžovatel dále namítal porušení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Nejvyšší správní soud neshledal, že by skutková zjištění, z nichž žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel, neměla oporu ve spisech, nebo s nimi byla v rozporu. Naopak je toho názoru, že zjištění učiněná žalovaným vycházejí zejména ze skutečností, které sdělil sám stěžovatel. Nebylo rovněž zjištěno, že by při zjišťování skutkové podstaty byl žalovaným porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem a že by tato skutečnost mohla ovlivnit zákonnost rozhodnutí, a nelze ani dovodit, že by napadené rozhodnutí žalovaného bylo nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Žalovaný musí umožnit žadateli o azyl sdělit v řízení všechny okolnosti, které považuje pro udělení azylu za významné, avšak není jeho úkolem předestírat důvody, pro které je azyl obvykle poskytován. Tímto způsobem žalovaný v případě stěžovatele postupoval, přičemž ze spisu není patrné, a stěžovatel to ani netvrdí, že by byl jakýmkoliv způsobem v průběhu řízení o udělení azylu omezován při sdělení důvodů azylu, jež sám uplatňoval. Skutkový stav tak byl zjištěn řádně a přesně a důkazy, které si žalovaný opatřil, jsou pro posouzení daného případu dostačující.

Ke konkrétním námitkám vůči osobě tlumočnicka, který byl účasten pohovoru se stěžovatelem v řízení před žalovaným, Nejvyšší správní soud uvádí, že z protokolu o pohovoru nelze vysledovat, že by si stěžovatel s tlumočnickem nerozuměl. Navíc s jeho osobou vyslovil souhlas (viz č. l. 13 správního spisu) a v průběhu pohovoru ani po jeho skončení rovněž nevznesl proti obsahu protokolu či osobě tlumočnicka jakékoli námitky. Ani stěžovatelovo tvrzení, že nebyl poučen o svých právech jako účastníka řízení, protože mu toto poučení nebylo přeloženo, není v souladu s obsahem správního spisu, který na č. l. 3 obsahuje stěžovatelem podepsané prohlášení o převzetí poučení pro žadatele o azyl ve vietnamském jazyce. Krajský soud tudíž nepochybil, když žádná pochybení v postupu žalovaného neshledal. Ani tyto stěžovatelovy námitky proto nejsou důvodné.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Za této procesní situace se již Nejvyšší správní soud samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatel, který neměl v tomto řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, a proto bylo rozhodnuto tak, že žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. ledna 2006

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu